

РЕЦЕНЗИЯ

на дисертация на тема

„Правна защита на общественния интерес при конфликт на интереси в администрацията”

на докторант Владислав Кръстев

Рецензент: Доц. д-р Марчо Марков

I. АКТУАЛНОСТ И ЗНАЧИМОСТ НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.

Представеният труд е особено актуален в настоящия период на развитие на Р България като член на ЕС и има важно значение за развитието на демократичните институции у нас. По принцип конфликтът на интереси е явление, присъщо за всички общества, но неговото правно регламентиране е особено важно и значимо в настоящия етап за по-нататъшно демократично развитие на държавата и обществото и гарантиране правата и свободите на гражданите. Проблемът има теоретическо значение, пряка приложимост в дейността на администрацията и чрез него се решават редица въпроси за констатирането на конфликт на

интереси и неговото разрешаване в рамките на администрацията и контролиране по съдебен ред.

Работата е представена в 197 стандартни страници с 3 глави, увод и заключение (общо 168 страници), библиография (22 страници) и приложение (7 страници).

II. КРАТКА АНАЛИТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА НА СЪДЪРЖАНИЕТО.

В увода се обуславя актуалността на изследването, сериозността на разглеждания проблем от социален и юридически характер, ясно са очертани обекта и предмета на изследването. За нуждите на дисертацията са приети работни определения и пояснения за конфликт на интереси за обществен и частен интерес, определят се лицата, заемащи публична длъжност. Основната цел на разработката е разкриването на възможностите за ограничаване на конфликта на интереси, чрез усъвършенстване на законодателството и практиката. На тази база правилно са поставени и основните задачи за решаване, формулирана е тезата и са посочени научните подходи, които са използвани.

Докторантът е засегнал проблемите в дълбочина, като сполучливо съчетава теоретическите знания с практическите положения и тяхното значение в дейността на администрацията.

III. ОСНОВНИ НАУЧНИ И ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ В ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД.

- От теоретична гледна точка е изяснена триадата „обществен интерес - дейност на администрацията - конфликт на интереси“. Изхожда се от философското разбиране за обществото, за обществения интерес, за сблъсъка на интереси и конфликтите, които това поражда. Направен е историко-правен анализ и е разкрит генезиса на конфликта на интереси (стр. 38-46).

- Посочена е връзката му с обществените отношения и категорията „свързани лица“.

- прието е определение на публичната администрация и се разглеждат някои международно-правни актове за изграждането и

функционирането на добра администрация: Хартата за основните права на ЕС, Европейският кодекс за добро поведение на администрацията, Ръководството за задължението на длъжностните лица и служителите от Европейския парламент (Кодекс за добро поведение), Кодекс за поведение на комисарите. На тази база са посочени основните принципи за дейността на администрацията, които са внедрени и в нашия закон.

- правилно е определено особеното отношение на законодателя към проблема за конфликта на интереси, приемането на специален закон през 2009 г. и неговото изменение през 2010 г.

- изследват се понятието „конфликт на интереси“ в неговия генезис, субектите на конфликта, ролята на частния интерес и влиянието му върху длъжностното лице от психологическа и юридическа гледна точка.

- посочени са способите за ограничаване на конфликта на интереси, групирани в забрани, задължения за деклариране, института на отвода и самоотвода, ограниченията след освобождаване от длъжност. Тук авторът прави сполучливи сравнения с европейското право и опита на някои други държави, като е извел и интересни предложения *de lege ferenda*.

- разгледана е регламентацията на конфликта на интереси в действащото законодателство и съотношението му с несъвместимостта и корупцията, както и способите за ограничаване на конфликта на интереси чрез забрани за изпълнение на публична длъжност, задължения за декларации и самоотводи, възможността за отвод на длъжностното лице и ограничения след освобождаване от публична дейност. В тази връзка има направени конкретни предложения за изменение на чл. 17 и чл. 18 от Закона за предотвратяване и установяване конфликт на интереси (ЗПУКИ) на базата на европейските практики и примерите на някои държави и съдебната практика.

- изследван е административно-правния статут на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (КПУКИ). Посочва се, че тя е централен независим административен орган, който трябва да гарантира ефективното и еднакво прилагане на закона на територията на цялата държава. Комисията има специална функционална компетентност и е

постоянно действащ колективен орган, осъществяващ административно правораздаване.

- на стр. 104 сполучливо е разгледана структурата на комисията и се правят интересни авторови съждения, напр. за изискването членовете на комисията да се ползват с обществен авторитет и доверие, което е трудно измеримо (чл. 22б, ал. 2 от закона).

- разгледана е организацията на дейността на комисията, като е направена юридическа характеристика на отделните правомощия по закон и тяхното правно значение. Тук би било интересно да се коментира дали комисията следва да има сезираща функция спрямо ръководителите на лицето, за което е установен конфликт на интереси и дали може да предлага търсенето на дисциплинарна отговорност.

- в третата глава се разглежда административното производство, което се води пред комисията. Тук би било добре автора да коментира необходим ли е специален процесуален ред по ЗКПУКИ и доколко той се различава от общия ред по АПК.

- по-нататък правилно са разгледани етапите на производството, като те са съобразени със съдебни решения, което говори за добро познаване на практиката.

- оспорването на решенията и реализацията на административно-наказателната отговорност са добре развити, но следва всички етапи да бъдат подкрепени с данни от изследването, макар и за едногодишен период.

- направено е сполучливо сравнение в табличен вид между реда за установяване на конфликт на интереси и реда за оспорване на решенията по предишния Закон за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси и сега действащия Закон за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси. Тези таблици успешно подкрепят авторовите становища в текста.

- правилно е съждението на автора, че не би следвало председателят на Комисията да участва в производство по установяване на конфликт на интереси и да бъде наказващ орган при налагането на административни наказания. Предложено е и удачно решение на този въпрос.

- цитирането е коректно, научния спор се води етично, показано е добро познаване на материята, езикът е ясен.

- в библиографията са посочени 381 източника, които са разпределени в групи: нормативни източници на българското право, международно-правни актове, българска съдебна практика, практика на КПУКИ, Европейска съдебна практика, наша и чужда научна литература и интернет адреси. Това говори, че автора е изследвал голям обем материали и успешно ги е адаптирал в разработката.

- в текста се правят редица предложения de lege ferenda и за усъвършенстване на практиката, които са обосновани и приемливи. В заключението се правят 5 обобщения, които характеризират разработката.

- представеният автореферат отговаря на изискванията и правилно отразява дисертацията.

- авторът има 3 публикации по темата на дисертацията.

- дисертантът е изпълнил задълженията си по учебния план добросъвестно и в рамките на предвидените срокове.

- направените бележки и препоръки към дисертанта в процеса на катедреното обсъждане са взети предвид при последния вариант на дисертацията.

IV. КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ.

- необходимо е още по-ясно да се определят термините, тяхната характеристика и да се посочи личното авторово отношение.

- към дейността на Комисията може да се дискутира и правната същност на актовете, които тя издава.

- в справката за приносите могат да се добавят и някои теоретични изяснения и съждения на автора, макар че авторът много подробно е посочил сте предложения de lege ferenda и за подобряване на практиката.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.

Представеният за рецензиране дисертационен труд е на много добро ниво. Той очевидно е собствено дело на дисертанта и го характеризира като добросъвестен и коректен изследовател. Положителен е и проявения стремеж за изясняване на теоретическите въпроси и направените практически предложения. Дадените бележки и препоръки не намаляват стойността на разработката, а целят нейното прецизиране и усъвършенстване.

Като имам предвид постиженията на дисертационния труд, задълбоченото изследване на въпросите, неговите новости и приноси си позволявам да предложа на Уважаемото научно жури да оцени работата по достойнство и даде научната и образователна степен „доктор по право” на Владислав Ивайлов Кръстев.

25.10.2012 гр. София

РЕЦЕНЗЕНТ:

(доц. д-р М. Марков)